

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002



mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM



Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja IZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Geografia v medzipredmetových vzťahoch a súvislostiach

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.
štatutárny zástupca

Názov vzdelávacieho programu:

Geografia v medzipredmetových vzťahoch a súvislostiach

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Zvýšenie kvality vyučovania geografie v základných školách a gymnáziách vyžaduje zdokonalenie kompetencií učiteľov rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov. V súlade s reformou vzdelávania v SR to predpokladá zdokonalenie profesijných kompetencií v medzipredmetových súvislostiach a implementovaní prierezových tém do cieľov a obsahu učebných osnov geografie v rámci školského vzdelávacieho programu

Požiadavka vychádza:

- z návrhu reformy vzdelávania, v ktorej sa predpokladá zníženie izolovanosti poznatkov z jednotlivých predmetov a väčšia previazanosť poznatkov z rôznych vzdelávacích oblastí,
- z návrhu reformy vzdelávania, v ktorej sú predmety zaradené do vzdelávacích oblastí s cieľom skvalitnenia medzipredmetových vzťahov,
- zo štátneho vzdelávacieho programu, v ktorom sú uvedené prierezové témy, reagujúce na problémy spoločnosti a je potrebné ich implementovať do vzdelávania,
- zo školského zákona č. 245/2008 §9 (5), podľa ktorého učebné osnovy sú súčasťou školských vzdelávacích programov, tvoria a inovujú ich učitelia a preto je potrebné, aby sa učitelia naučili tvoriť a inovovať učebné osnovy a tematické plány,
- s cieľov vzdelávacej politiky, ktorá predpokladá kvalitné poznatky učiteľov zo svojho odboru, tzv. didaktická znalosť obsahu, ktorá predpokladá permanentné vzdelávanie v oblasti geografie a didaktiky geografie,
- zo štúdie vzdelávacích potrieb za rok 2010, z ktorej vyplynulo, že plánovanie a projektovanie edukačného procesu, v ktorom by sa mali využívať nové formy a metódy vzdelávania, si žiada 15% opýtaných učiteľov,
- zo Štátneho vzdelávacieho programu pre ISCED 2 a ISCED 3A, kde je obsah vzdelávania rozdelený do vzdelávacích oblastí s cieľom prepájať jednotlivé obsahy predmetov tak, aby žiaci získali komplexný pohľad na problematiku vzdelávania. Táto požiadavka sa objavila aj v štúdiu, v ktorej využívanie interdisciplinárnych väzieb medzi predmetmi požaduje až 20% opýtaných učiteľov,
- zo štúdie vzdelávacích potrieb za rok 2010, v ktorej učitelia geografie uviedli, že by sa potrebovali vzdelávať v kompetenciách rozvíjania hodnotiaceho myslenia žiakov. Ako vzdelávacie témy v štúdiu navrhovali nové obsahy, využitie softvéru vo vyučovacom procese, nové aktivity, metódy a formy práce,
- z výsledkov PISA 2009 ktoré uvádzajú, že žiaci majú málo skúseností so súvislými a nesúvislými textami, výberom informácií z nich najmä vtedy, keď ide o kontextové úlohy. To znamená, že geografické texty z učebníc alebo iných zdrojov nedokážu žiaci prečítať s porozumením, aby na základe nich si rozvíjali potrebné kompetencie.

Z uvedených dôvodov vyplýva, že zvýšiť kvalitu vyučovania je možné vzdelávacím programom pre učiteľov, ktorý bude zameraný na odstránenie uvedených problémov v komplexných oblastiach – zvýšenie schopností inovovať učebné osnovy, tvoriť obsahy implementovaním medzipredmetových vzťahov a prierezových tém, rozvíjať schopnosti hodnotiť výsledky žiakov a dokázať kvalitne vyhodnotiť svoju prácu.

Druh kontinuálneho vzdelávania: Inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania: kombinovaná - prezenčná 88 hodín a dištančná 22 hodín

Ciele:

Hlavný cieľ:

- prehĺbiť a skvalitniť profesijné kompetencie potrebné na výkon kvalitnej pedagogickej činnosti, využívať a implementovať nové informácie z iných vzdelávacích oblastí a kvalitnejšie prepojiť ciele a obsah geografie s inými vzdelávacími oblasťami ako aj prierezovými témami.

Cieľom je, aby prepojenie nebolo formálne, ale aj učitelia, aj žiaci sa učili vnímať informácie v súvislostiach a v kontextových situáciách, čím by sme prispeli aj k zvýšeniu funkčnej gramotnosti žiakov.

Špecifické ciele:

- inovovať a doplniť poznatky v odbornej časti vzdelávacích oblastí ŠVP s prepojením na geografiu,
- naučiť sa hodnotiť učebné osnovy, vytvoriť na základe analýzy a skúseností inovované učebné osnovy, korigovať učebné osnovy na základe autoevalvácie,
- získať aktuálne informácie z prierezových tém a obsahu vzdelávacích oblastí a formulovať ciele geografie vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach,
- implementovať medzipredmetové vzťahy do vyučovania geografie,
- naučiť sa realizovať vzdelávanie s rozvíjaním čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti,
- efektívne analyzovať a syntetizovať obsahy vzdelávacích oblastí, korigovať a využívať vzťahy a súvislosti pri tvorbe motivačných obsahov,
- inovovať metódy vyučovania so zameraním na rozvíjanie kompetencie učiť sa učiť,
- využívať nové formy a metódy vyučovania na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov s využitím medzipredmetových vzťahov,
- hodnotiť výsledky žiakov z geografie, efektívne využívať formatívne hodnotenie na zistenie vstupných poznatkov pri konštruktívnom spôsobe vyučovania, zaviesť do hodnotenia hodnotiace portfólio,
- sebahodnotiť seba a svoju prácu učiteľa, ale aj hodnotenie práce svojich kolegov na základe videonahrávok vyučovacích hodín zameraných na implementáciu prierezových tém alebo medzipredmetových vzťahov.

Obsah vzdelávacieho programu

Obsah vzdelávania je rozdelený do troch tematických celkov.

1. Tematický celok: Plánovanie a realizácia vyučovania geografie

Téma	Forma	Počet hodín
Inovácia učebných osnov	Prezenčne	3
Tvorba plánu vyučovacej hodiny, kompetencie, scenár vyučovacej hodiny	Prezenčne	8
	Dištančne	3
Metódy a formy vyučovania geografie, tvorba projektov	Prezenčne	6
	Dištančne	3
Kritériá na hodnotenie výsledkov žiakov z geografie	Prezenčne	5
	Dištančne	5
Spolu	P 22/ D 11	

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

2. Tematický celok : Geografia a medzipredmetové vzťahy

Téma	Forma	Počet hodín
Geografia a medzipredmetové vzťahy so vzdelávacími oblasťami: jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami, Človek a príroda, Človek a spoločnosť, Človek a hodnoty, Umenie a kultúra	Prezenčne	32
	Dištančne	0
Geografia a prierezové témy	Prezenčne	8
	Dištančne	0
spolu	P 40/D 0	

3. Tematický celok: Evalvácia a autoevalvácia

Téma	Forma	Počet hodín
Evalvácia vyučovacích hodín	Prezenčne	26
	Dištančne	11
Spolu	P 26/ D11	

Učebný plán, počet hodín v jednotlivých formách štúdia a úlohy dištančnej formy vzdelávania

1. tematický celok Plánovanie a realizácia vyučovania geografie

Učebné osnovy	Témy	Podtémy	Prezenčná časť		Dištančná časť
			Teoretická časť	Praktická časť	
Inovácia učebných osnov	Inovácia učebných osnov a tematických plánov z geografie	Vzdelávací štandard z geografie, ciele predmetu, navrhovaný obsah, aplikácia na vlastný školský vzdelávací program	3		
		Samostatná práca s vlastnými učebnými osnovami v školskom vzdelávacom programe zhodnotenie, konkrétne návrhy na skvalitnenie školských učebných osnov			
Tvorba plánu vyučovacej hodiny, kompetencie, scenár vyučovacej hodiny	Príprava scenára vyučovacej hodiny, formulácia cieľov, kompetencií, vzdelávacieho štandardu	Príprava typov vyučovacích hodín, formulácia cieľov a spôsobu dosiahnutia vzdelávacích štandardov	6	2	3
Metódy a formy vyučovania geografie, tvorba projektov	Funkčne použitie nových metód a foriem vyučovania (EUR)	Tvorba a hodnotenie projektov	4	2	3

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Kritériá na hodnotenie výsledkov žiakov z geografie	Tvorba kritérií na hodnotenie žiakov Formulácia úloh na ústne skúšanie, formulácia úloh do testov, kontextové úlohy	5		5
Tvorba a využívanie hodnotiaceho portfólia	Hodnotiace portfólio, jeho tvorba, využívanie a hodnotenie výsledkov žiakov na základe portfólia			
		18	4	11

Výstup z dištančnej formy:

Analýza učebných osnov geografie vo vlastnom školskom vzdelávacom programe, konkrétne návrhy na inováciu

2. tematický celok Geografia a medzipredmetové vzťahy

Učebné osnovy	Témy	Podtémy	Prezenčná časť		Dištančná časť
			Teoretická časť	Praktická časť	
	Geografia v medzipredmetových vzťahoch so vzdelávacími oblasťami (Jazyk a komunikácia, Človek a príroda, Človek a spoločnosť, Človek a hodnoty, Umenie a kultúra)	Práca so súvislým a nesúvislým textom, (<i>Úlohy na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti v geografii</i>)	4	2	
		Matematická geografia, práca s videom, filmom, multimediálna prezentácia využívaná na vyučovacej hodiny	4	2	
		Práca s programom Google Earth, Google maps, <i>úlohy na rozvíjanie matematickej a informačnej gramotnosti</i>	6	2	
		Prírodovedná gramotnosť (<i>biológia, chémia, fyziky, geológia</i>) v geografii	4	2	
		Umenie a kultúra v geografii (<i>Regionálna geografia – téma kultúr v jednotlivých častiach sveta úlohy na rozvíjanie</i>)	4	2	

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

	<i>kultúrnej gramotnosti)</i>			
Geografia a prierezové témy	Ochrana životného prostredia Multikultúrne témy vo vyučovaní geografie Regionálna geografia	8		
		30	10	

3. tematický celok Evalvácia a autoevalvácia

Učebné osnovy		Prezenčná forma		Dištančná forma
Téma	Podtémy	Teoretická časť	Praktická časť	
Evalvácia vyučovacích hodín Autoevalvácia	Analýza vyučovacej hodiny geografie, evalvačný dotazník Videonahrávka vyučovacej hodiny účastníka Analýza hodiny a diskusia	20	6	11
spolu		20	6	11

Výstup z dištančnej formy: analýza vlastnej vyučovacej hodiny nahratej na videu.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Počet hodín – 110 z toho prezenčná forma 88 hodín a dištančná forma 22 hodín

Trvanie vzdelávacieho programu:

- najviac 12 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov: učiteľ

Podkategória:

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie

Kariérový stupeň

- samostatný pedagogický zamestnanec
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia -

Vyučovaci predmet: geografia

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Bližšie charakteristiky: vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

Požiadavky pre zaradenie uchádzačov:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetu geografia v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na písomnej prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie; riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončenia programu:

- záverečná prezentácia a pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou,
- práca na tému učebné osnovy geografie s využitím medzipredmetových vzťahov a prierezových tém

Požiadavky na ukončenie:

- absolvovanie najmenej 80% z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania,
- vypracovanie úloh z dištančnej formy vzdelávania:
 - návrh inovovaných učebných osnov geografie so zapracovaním medzipredmetových vzťahov a prierezových tém,
 - návrh realizácie vyučovania novými metódami a formami vyučovania, v ktorých sa prejaví medzipredmetovosť a prierezové témy
 - vypracovanie kritérií na hodnotenie výsledkov žiakov
 - vypracovanie hodnotenia vyučovacej hodiny – autoevalvácia
- záverečná prezentácia v MS Power Point a pohovor pred trojčlennou komisiou.

Overenie profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogickej činnosti, alebo seba vzdelávaním sa realizuje pred skúšobnou komisiou a stanovujú sa nasledovné požiadavky:

- vypracovanie úloh z dištančnej formy vzdelávania:
 - návrh inovovaných učebných osnov geografie so zapracovaním medzipredmetových vzťahov a prierezových tém
 - návrh realizácie vyučovania novými metódami a formami vyučovania, v ktorých sa prejaví medzipredmetovosť a prierezové témy
 - vypracovanie kritérií na hodnotenie výsledkov žiakov
 - vypracovanie hodnotenia vyučovacej hodiny – autoevalvácia
- záverečná prezentácia v MS Power Point a pohovor pred trojčlennou komisiou.

Učebné zdroje:

Štátny vzdelávací program pre ISCED 2, ISCED 3A

Učebnice predmetov

Nogová a kol.(2008) Školské vzdelávacie programy, RAABE, Bratislava,

Pash M a kol: Od vzdelávacieho programu k vzdelávacej hodine,

Mistrík E: Umenie a kultúra. Educo. 2010.

časopis Medea

www.poznajachran , www.multikulti.sk,

Hroník, F.: Hodnocení pracovníku, Grada. Praha 2006

Kyriacou, Ch: Klíčové dovednosti učitele. Portál Praha. 2004

Kolář Z., Vališová, A.: Analýza vyučování. Grada. 2009

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Kolář Z., Šikulová, R.: Vyučování jako dialog. Grada 2007

Bizubová, M.: Kamene. Dajama. 2010

Janík, T., Maňák, M., Knecht, P.: Cíle a obsahy školního vzdělávání a metodologie jejich utváření. Brno. Paido. 2010

Janík, T., Knecht, P., Najvar, P.: Nástroje při monitoringu a evaluaci kvality výuky a kurikula. Brno, Paido. 2010.

Janíková, M., Vlčková, K.: Výzkum výuky: tematické oblasti, výzkumné přístupy a metody. Brno, Paido. 2009

Janík, T., Miková, M.: Videostudie. Výzkum výuky založený na analýze. Brno. Paido 2009

Okruhy tém na závěrečný pohovor:

- Inovácia učebných osnov v školskom vzdelávacom programe s využitím medzipredmetových vzťahov a prierezových tém
- Plánovanie vyučovania geografie s využitím medzipredmetových vzťahov
- Využívanie nových metód a foriem práce s využitím vzťahov s inými vzdelávacími oblasťami
- Hodnotenie výsledkov žiakov
- Autoevalvácia práce učiteľa

Personálne zabezpečenie a garant

Garant: RNDr. Mária Nogová, PhD, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie, Metodicko-pedagogické centrum Ševčenkova 11, Bratislava

Lektori: učitelia pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí učitelia spĺňajúci kvalifikačné predpoklady

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie,

Vzdelávanie bude finančne zabezpečené z prostriedkov Národného projektu ESF Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov, taktiež materiálne zabezpečenie a materiál na workshopy, zdrojový materiál technické: DVD, videokamera bude hradený z prostriedkov projektu ESF PKR a prostriedkov rozpočtu MPC. Cestovné náhrady účastníkov vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Počet kreditov

Spolu: 25 kreditov

22 kreditov za rozsah vzdelávania + 3 kredity za spôsob ukončenia